

VIII Powszechny Zjazd Archiwistów Polskich

Łódź, 7-9 września 2022r.

VIII POWSZECHNY ZJAZD ARCHIWISTÓW POLSKICH „ARCHIWA – ZWIERCIADŁA CZASU, SKARBNICE PAMIĘCI” ŁÓDŹ 7-9 WRZEŚNIA 2022

Program

Miejsce obrad
Uniwersytet Łódzki
Wydział Filologiczny
ul. Pomorska 171/173

DZIEŃ I ŚRODA, 7 WRZEŚNIA 2022 ROKU

SESJA PLENARNA

14.00-15.00 **Otwarcie zjazdu**
Uroczyste otwarcie zjazdu

15.00-15.30 **Paweł Pietrzyk** (Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych), Strategia rozwoju Archiwów Państwowych nowoczesną koncepcją zarządzania siecią archiwalną w Polsce

15.30-16.00 **Rafał Stobiecki** (UŁ Łódź), Wokół idei archiwum. Kilka uwag

16.00-16.30 – przerwa na kawę

16.30-18.00 **Stowarzyszenia archiwistów na świecie wobec wyzwań XXI wieku**

Terry Baxter (Society of American Archivists), Contemporary and future challenges to Archives and Society in the United States.

Anja Jergel Vestvold (Norsk Arkivråd, Norwegia), Scenarios for the future information management through Norwegian eyes – what competence is need?

Oleksandr Garanin (Асоціація архівістів України), Ukraine on fire: the fate of Ukrainian archivists and archives after February 24, 2022.

18.00-18.30
Dyskusja

DZIEŃ II

CZWARTEK, 8 WRZEŚNIA 2022 ROKU

SESJA TEMATYCZNA: WARTOŚCIOWANIE DOKUMENTACJI

Organizator: dr hab. Lucyna Harc (UWr Wrocław/NDAP Warszawa)

9.00-11.00

Panel I. Selekcja dokumentacji – doświadczenia zagraniczne i polskie

Moderator: prof. dr hab. Alicja Kulecka (UW Warszawa)

Leszek Pudłowski (Seksja Archiwów Międzynarodowych ICA/SIO), Trudna zmiana archiwalnego paradygmatu. Od zachowania dokumentacji w stronę selekcji dokumentacji do zachowania

Robert Degen (UMK Toruń), Ocena wartości dokumentacji w wybranych państwach na świecie

Ewa Rosowska (NDAP Warszawa), Polski system wartościowania dokumentacji oparty o jednolite rzeczowe wykazy akt a koncepcja wartościowania i selekcji dokumentacji a posteriori

Katarzyna Jaskółka-Leśniak (AN Kraków), Między Scyllą i Charybdą. Pracownicy nadzoru archiwów państwowych wobec selekcji materiałów archiwalnych

Dyskusja

11.00-11.30 – przerwa kawowa

11.30-13.30

Panel II. Kryteria wartościowania – różne perspektywy, różne czy podobne potrzeby?

Moderator: Eugeniusz Borodij (AP Bydgoszcz)

Zuzanna Słowińska (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego), Problemy wartościowania dokumentacji zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów państwowych na przykładzie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

Anna Bergier, Maria Brzeska-Wasik (Oddział Zamiejscowy w Gdyni Archiwum Wojskowego w Toruniu), Zainteresowania badawcze użytkowników a kryteria wartościowania dokumentacji w archiwach wojskowych

Paulina Bunkowska (UMK Toruń), **Monika Marcinkowska** (UJK Kielce), Jednolity rzeczowy wykaz akt dla szkół wyższych, pomoże czy utrudni współczesne zarządzanie dokumentacją?

Katarzyna Kalisz (NAC Warszawa), Kryteria oceny fotografii: jak wartościować i jak brakować „z głową”?

Dyskusja

13.30.-15.00 – przerwa obiadowa

15.00-16.30

Panel III. Wartościowanie w świecie cyfrowym i w edukacji archiwalnej

Moderator: Dorota Drzewiecka (UP KEN Kraków)

Paweł Wlezień (Małopolski Urząd Wojewódzki, UP KEN Kraków), Brakowanie a systemy EZD

Sebastian Czerniak (NASK PIN Warszawa), Nowe technologie informatyczne i telekomunikacyjne, a wartościowanie dokumentacji

Bartłomiej Konopa (AP Bydgoszcz, UMK Toruń), Wartościowanie zasobów WWW - przegląd praktyk

Marcin Smoczyński (UMK Toruń), Akademickie nauczanie wartościowania. Stan obecny, oczekiwania oraz wyzwania

Dyskusja

16.30-17.00 – przerwa kawowa

SESJA TEMATYCZNA: PRAWO ARCHIWALNE

Organizator: Marek Konstankiewicz (UMCS Lublin)

9.00-11.00

Panel I. Kontekst prawny działalności archiwalnej

Katarzyna Peplowska (UMK Toruń), Wpływ regulacji unijnych na polskie prawo archiwalne; przyczynek do analizy

Grzegorz Sibiga (Instytut Nauk Prawnych PAN), Ochrona danych osobowych w archiwach na gruncie RODO oraz przepisów krajowych

Adrian Niewęglowski (UMCS Lublin), Wybrane zagadnienia własności intelektualnej w prawie archiwalnym

Cezary Zapala (Lublin), Archiwa cyfrowe a cyberbezpieczeństwo

Dyskusja

11.00-11.30 – przerwa kawowa

11.30-13.30

Panel II. Normy a funkcje archiwów

Ewa Perlakowska (Kraków), Normatywy kancelaryjne i archiwalne 10 lat później; stan obecny, ocena, postulaty zmian

Katarzyna Plewka (NAC Warszawa), Rozdwojenie jaźni, czyli jak opracowywać dokumenty dźwiękowe w archiwach państwowych bez spójnych aktów normatywnych

Dariusz Grot (Warszawa), Dostęp do informacji - projekt archiwów

Jerzy Bednarek (IPN Łódź), Lista Wildsteina. Problem dereglamentacji dostępu do informacji o zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej

Dyskusja

13.30.-15.00 – przerwa obiadowa

15.00-16.30

Panel III. Archiwa i archiwalia o szczególnym statusie

Piotr Borysiuk (Warszawa), Podział zasobu archiwalnego komunistycznego resortu spraw wewnętrznych pomiędzy demokratyczne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Urząd Ochrony Państwa i Policję w okresie 1990–1992. Komunikat z badań

Mieczysław Różański (UWM Olsztyn), Archiwa kościelne w prawie polskim. Zarys problematyki

Artur Sypuła (Warszawa), Postępowanie z dokumentacją archiwalną osób fizycznych w kontekście ochrony prywatności i interesu publicznego – przegląd prawnoporównawczy

Dyskusja

16.30-17.00 – przerwa kawowa

SESJA TEMATYCZNA: ARCHIWA ŻYCIA CODZIENNEGO

Organizator: Waldemar Chorążyczewski (UMK Toruń)

9.00-11.00

Panel I. Problemy ogólne

Moderator: Robert Kufel (AD Zielona Góra)

Joanna Chojecka (Instytut Strat Wojennych im. Jana Karłowicza, Warszawa), Akcja społeczna Archiwum Pandemii A.D. 2020. Nadzwyczajne doświadczenie dokumentacyjne i społeczne Archiwów Państwowych czy stały kierunek działania?

Paweł Perzyna (IPN Łódź) Działalność dokumentacyjna jako forum rywalizacji archiwów, bibliotek i muzeów o pamięć

Iwona Fischer (AN Kraków), Czy archiwa państwowe mogą być miejscem zbierania źródeł do badania życia codziennego?

Marlena Jabłońska (UMK Toruń) Edukacja w działalności dokumentacyjnej

Dyskusja

11.00-11.30 – przerwa kawowa

11.30-13.30

Panel II. Archiwa społeczne

Moderator: Tomasz Czarnota (UMCS Lublin)

Magdalena Wiśniewska-Drewniak (UMK Toruń) Rola niezależnych działań archiwalnych – spojrzenie globalne

Katarzyna Ziętał (CAS Warszawa), Dekada archiwistyki społecznej

Jacek Górski (Stowarzyszenie „Opowiadacze Historii Dolnego Miasta w Gdańsku”) A.R.C.H.I.W.U.M. społeczne Opowiadacze Historii Dolnego Miasta w Gdańsku

Adriana Kapala (CAS Warszawa), Historie mówione codzienności – praktyki i strategię archiwów społecznych

Dyskusja

13.30.-15.00 – przerwa obiadowa

15.00-16.30

Panel III. Archiwa rodzinne

Moderator: Władysław Stępnik (Warszawa)

Agnieszka Konstankiewicz (AP Lublin) Archiwa rodzinne zwierciadła przeszłości, terażniejszości i przyszłości

Dariusz Wolanin (Lublin), Genealogiczne sudoku. Prezentacja domowego archiwum i garść refleksji na temat pamięci i poszukiwań genealogicznych

Hadrian Ciechanowski (UMK Toruń), **Jakub Ciechanowski** (UMK Toruń), Samokreacja w Internecie a obraz rzeczywistości w archiwaliach

Wojciech Kucharski (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Wrocław), **Katarzyna Bock-Matuszyk** (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Wrocław), Archiwa historii mówionej w Polsce – jako depozyty pamięci. Problemy merytoryczne, etyczne i prawne

Dyskusja

16.30-17.00 – przerwa kawowa

SESJA TEMATYCZNA: INFORMACJA-NOŚNIK-PAMIĘĆ

Organizator: Magdalena Biniś-Szkopek (UAM Poznań)

9.00-11.00

Panel I. Budowa systemu informacji archiwalnej a gromadzenie i metodyka opracowania archiwaliów

Moderator: Tomasz Matuszak (AP Piotrków Trybunalski)

Anna Laszuk (NDAP Warszawa), **Adam Baniecki** (AP Wrocław Oddział Bolesławiec), Informatyczne narzędzia pracy twórców systemu informacji archiwalnej. Pierwsze dekady doświadczeń

Krzysztof Syta (UMK Toruń), Sny o potędze, czyli kilka uwag o systemie informacji archiwalnej w archiwach państwowych

Jarosław Orszulak (Małopolski Urząd Wojewódzki Kraków), Klasyfikacja akt a opis archiwalny i metadane dokumentacji

Monika Colbecka (UP KEN Kraków), Współczesna informacja archiwalna to nie tylko Szukaj w Archiwach!

Dyskusja

11.00-11.30 – przerwa kawowa

11.30-13.30

Panel II. Nośnik informacji w archiwum a profilaktyka, zabezpieczanie i konserwacja materiałów archiwalnych

Moderator: Monika Bogacz-Walska (AP Olsztyn)

Anna Czajka (CLKA AGAD Warszawa), Konserwator w archiwum. Pomiędzy opieką nad skarbami dziedzictwa a digitalizacją

Katarzyna Kwaśniewicz (AP Katowice), Etyka w konserwacji archiwaliów. Nowe spojrzenie

Kamil Staszowski (FINA Warszawa), Wybrane zagadnienia archiwizacji i opracowania nut ze szczególnym uwzględnieniem materiałów rękopiśmiennych. Studium przypadku: reorganizacja materiałów fizycznych i opracowanie zbiorów nut w bazie informatycznej FilMOTEKI Narodowej – Instytutu Audiowizualnego

Roman Tyrna (Beskid plus Cieszyn), Trwałość opakowań archiwizacyjnych w testach starzeniowych

Dyskusja

13.30.-15.00 – przerwa obiadowa

15.00-16.30

Panel III. Pamięć oderwana od nośnika, czyli o procesach digitalizacji materiałów archiwalnych oraz o nowych funkcjach archiwów

Moderator: Katarzyna Plewka (NAC Warszawa)

Tomasz Matuszak (AP Piotrków Trybunalski), Tradycyjne funkcje – nowe formy realizacji. O bieżących zadaniach archiwów państwowych i nie tylko...

Mateusz Bolesta (NAC Warszawa), **Joanna Wrotek-Dźwigalska** (NAC Warszawa), Pamięć niewybiórcza. O digitalizacji zabezpieczającej oraz kopii cyfrowej jako niematerialnym nośniku pamięci

Mateusz Żmudziński (AADDT Toruń), Przygotowanie, przebieg i efekty digitalizacji dokumentacji kościelnej na przykładzie Archiwum Akt Dawnych Diecezji Toruńskiej

Tomasz Kalota (UWr Wrocław), **Ryszard Bacmaga** (AP Wrocław), **Grzegorz Przybysz** (AUWr Wrocław), Rola Archiwum w budowaniu regionalnej platformy współpracy - GLAM

16.30-17.00 – przerwa kawowa

SESJA TEMATYCZNA: MAŁE OJCZYZNY W DOKUMENCIE

Organizator i moderator: Wiesław Nowosad (UMK Toruń)

17.00-18.30

Tomasz Rodziewicz (AP Lublin), Czy potrzebne są nam archiwa kresowe. Problemy i dylematy

Robert Kufel (AD Zielona Góra), Kresy Wschodnie. Historia – tożsamość – pamięć na przykładzie działalności Archiwum Kresowego przy Archiwum Diecezjalnym w Zielonej Górze

Karol Jacek Stachelski (MUW Kraków, Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Promocji Powiatu Kolneńskiego), Dokumentacja szkolna - oczekiwania badaczy, a gromadzone materiały archiwalne

Halina Dudala (UP KEN Kraków), Ginące archiwa

Danuta Żebrowska (AP Poznań Oddział Piła), Tradycyjne funkcje archiwum

„HYDE PARK” – JAKIEGO PRAWA ARCHIWALNEGO POTRZEBUJEMY? – otwarte dla wszystkich uczestników zjazdu forum wymiany myśli i swobodnej wypowiedzi wokół wszelkich zagadnień, które w jakikolwiek sposób mogą lub powinny mieć znaczenie dla odpowiedzi na pytanie przewodnie

Prowadzący: Ryszard Wojtkowski (NDAP Warszawa)

17.00-18.30

SESJA POSTEROWA

obejmuje autorskie postery poświęcone różnym zagadnieniom z zakresu funkcjonowania archiwów. Postery eksponowane będą przez wszystkie dni zjazdu a ich wizerunki wraz z krótkim komentarzem zostaną opublikowane w materiałach konferencyjnych. Otwarcie sesji oraz spotkania z autorami, podczas których będzie można swobodnie porozmawiać, odbędą się w czwartek, 8.09.2022, w godzinach 17.00-18.30.

Organizator i moderator: Marlena Jabłońska (UMK Toruń)

Otwarcie sesji posterowej i prezentacje autorskie posterów
godz. 17.00-18.30

Postery:

1. **Joanna Kilkowska** (Warszawa), Status materialny archiwistów w Polsce
2. **Igor Makacewicz** (Archiwum UMK Toruń), **Jakub Paprotny** (ITB Warszawa), Archiwum archiwistą stoi... kim jest archiwista uniwersytecki?
3. **Hubert Mazur** (UP KEN Kraków), Co wy robicie w tym archiwum? Mity i stereotypy o archiwach i archiwistach
4. **Agnieszka Rosa** (UMK Toruń), W 100 rocznicę urodzin prof. Andrzeja Tomczaka
5. **Anna Seweryn** (AN Kraków), Identyfikacja archiwalnych materiałów fotograficznych
6. **Robert Stępień** (UMCS Lublin), Możliwości elektronicznych systemów informacji archiwalnej na przykładzie brytyjskim
7. **Tomasz Weresa** (Archiwum ASP Warszawa), **Katarzyna Blesznowska-Kornilowicz** (Archiwum ASP Warszawa), Wojna 1920 r. w dokumentach ze Zbioru akt studenckich sprzed września 1939 r. Archiwum Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.
8. **dr Wawrzyniec Kowalski** (UWr Wrocław), Archiwa w czasie konfliktu w Jugosławii i sposób organizacji sieci archiwalnej w krajach regionu po wojnie
9. **Paweł Babij** (AP Wrocław), Dokumentując codzienną pracę. Archiwum zakładowe JELCZ Sp. z o.o. i Izba Historii Marki JELCZ
10. **Ewa Majdecka** (CAS Warszawa), ZbiorySpoleczne.pl – portal Otwartego Systemu Archiwizacji na nowo
11. **Dariusz Wierzchoś** (Kancelaria Sejmu RP), Postępowanie z dokumentacją w Kancelarii Sejmu w latach 1989-1994
12. **Katarzyna Górny** (Fundacja Ośrodka KARTA), Zbiory Archiwum Fundacji Ośrodka KARTA

DZIEŃ III

PIĄTEK, 9 WRZEŚNIA 2022 ROKU

SESJA PLENARNA

9.00-10.30

Panel I. Posumowanie sesji tematycznych

Moderator: Paweł Gut (AP Szczecin)

Wystąpienia: Lucyna Harc, Marek Konstankiewicz, Waldemar Chorażyczewski, Magdalena Biniąś-Szkopek, Wiesław Nowosad, Marlena Jabłońska

10.30-11.00 – przerwa kawowa

11.00-13.00

Panel II. Etyka zawodu archiwisty a społeczne znaczenie działalności archiwalnej

Moderator: Waldemar Chorążyczewski (UMK Toruń)

Barbara Ober-Domagalska (UŁ Łódź), Etyka czy etos pracy w naukach społecznych?

Rozważania nad rolą zawodową socjologa badacza

Krzysztof Mikulski (UMK Toruń), Etyka w zawodzie historyka

Łukasz Kutyło (UŁ Łódź), Rola etosu zawodowego w pracy archiwisty

Władysław Stępiak (Warszawa), Etyczne powinności archiwisty

13.00-13.15

Zakończenie zjazdu

Podsumowanie obrad VIII PZAP – Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych

Zamknięcie VIII PZAP – Kazimierz Jaroszek, Prezes Stowarzyszenia Archiwistów Polskich